

Aanvullend onderzoek

Vleermuizen en huismus

Baambrugse Zuwe 167

3645 AG, Vinkeveen

Aanvullend onderzoek
Vleermuizen en huismus
Baambrugse Zuwe 167 A
3645 AG, Vinkeveen

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van BJZ.nu. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Opdrachtgever:	BJZ.nu Twentepoort Oost 16a 7609 RG Almelo
Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Henk Mellema en Richard Gerritsen
Projectcode:	2021 - 065
Rapportcode:	2022 - 026
Datum:	04.08.2022
Status:	Definitief

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2022. Aanvullend onderzoek vleermuizen en huismus Baambrugse Zuwe 167 Vinkeveen. Alcedo Natuurprojecten rapportnummer 2022 – 026. In opdracht van: BJZ.nu*

.....	3
1. INLEIDING.....	5
1.1 AANLEIDING EN VRAAG	5
1.2 DOEL.....	5
1.3 LEESWIJZER	6
2. ONDERZOEKSMETHODIEK EN INSPANNING	7
2.1. VLEERMUIZEN <i>CHIROPTERA</i>	7
2.2. HUISMUS <i>PASSER DOMESTICUS</i>	8
2.3. OVERIGE VOGELSOORTEN.....	9
2.4. VOLLEDIGHEID INVENTARISATIE	9
2.5. VERANTWOORDING	9
2.6. ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN	9
3. OMSCHRIJVING PLANGEBIED	10
3.1. BESCHRIJVING LOCATIE	10
3.2. BESCHRIJVING INGREEP	11
4. RESULTATEN.....	12
4.1. VLEERMUIZEN	12
4.2. HUISMUS <i>PASSER DOMESTICUS</i>	15
4.3. OVERIGE VOGELSOORTEN.....	16
5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	18
5.1. CONCLUSIES	18
5.2. AANBEVELINGEN	18
6. BRONVERMELDINGEN	19
7. BIJLAGE 1 FOTO-OVERZICHT	20
8. BIJLAGE 3 WETTELIJK KADER	24

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en vraag

Initiatiefnemer is voornemens om op het terrein van horecagelegenheid 'De Plashoeve' aan de Baambrugse Zuwe 167, 3645 AG, Vinkeveen alle bestaande bebouwing af te breken om ter plaatse ruimte te creëren voor woningbouw. Dit initiatief c.q. de voorgenomen ingreep kan betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde diersoorten die ter plaatse of in de directe omgeving leven in het geding komen. Daartoe is in 2021 een quickscan flora en fauna uitgevoerd¹. De resultaten van deze quickscan wezen uit dat er aanvullend onderzoek noodzakelijk was voor vleermuizen en huismus. BJZ.nu heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. Alcedo Natuurprojecten heeft dit onderzoek in de periode 15 augustus 2021 - 15 juli uitgevoerd. In de voorliggende rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat de conclusies daarvan zijn.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Wordt de bebouwing van Baambrugse Zuwe 167 te Vinkeveen gebruikt als vaste verblijfplaats door vleermuizen;
- Wordt de bebouwing van Baambrugse Zuwe 167 te Vinkeveen gebruikt als vaste broedplaats door huismussen;
- Is de onderzochte locatie c.q. de totale omgeving van Baambrugse Zuwe 167 te Vinkeveen een belangrijke schakel in een bestaande vliegroute voor vleermuizen;
- Is de onderzochte locatie c.q. de totale omgeving van Baambrugse Zuwe 167 te Vinkeveen een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen.

¹ Ruiter E.J. 2021. *Quickscan Flora & Fauna De Plashoeve Vinkeveen. Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 030. In opdracht van: BJZ.nu*

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de werkwijze en onderzoeksinspanning beschreven welke zijn geleverd per soort of soortgroep, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de onderzochte locatie, daarna wordt in hoofdstuk 4 het resultaat van dit onderzoek per soort of soortgroep besproken en toegelicht, vervolgens worden in hoofdstuk 5 de conclusies gepresenteerd en aanbevelingen gedaan voor eventueel te nemen vervolgstappen. Ten slotte staat in hoofdstuk 6 welke bronnen er zijn geraadpleegd. De bijlagen bevatten een foto-overzicht van de onderzochte locatie en een beknopte omschrijving van het wettelijk kader waarbinnen dit onderzoek is verricht.

2. Onderzoeksmethodiek en inspanning

2.1. Vleermuizen *Chiroptera*

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Hierbij werd gebruikt gemaakt van een batdetector, batlogger en warmtebeeldcamera. In het kraam- en paarseizoen van 2021 en 2023² is het plangebied geïnventariseerd op gebouw-bewonende vleermuizen. De onderzoeksmethode die is toegepast is omschreven in het vleermuisprotocol 2021. De soorten die zijn geïnventariseerd op basis van verwachting van aanwezigheid betreffen:

- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
- Watervleermuis *Myotis daubentonii*
- Meervleermuis *Myotis dasycneme*
- Rosse vleermuis *Nycatalus noctua*

Deze verwachting is gebaseerd op enerzijds data uit de NDFF en anderzijds op expertise van de onderzoekers. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen.

² In overleg met de opdrachtgever is dit onderzoek naar voren gehaald. Zo kon een deel van het benodigde onderzoek als plaatsvinden vanaf 15 augustus 2021 en worden afgerond na 15 juli 2022.

Tabel 1: Onderzoeksmomenten vleermuizen

Datum	Starttijd	Eindtijd	Temp	Wind	Bewolking	Opm.
20-08-2021*	22:00	0:00	16	W 1	1/8	
28-09-2021*	23:00	01:00	14	ZW 2	2/8	
19-05-2022**	21:30	23:30	14	W 1	2/8	
09-06-2022**	03:15	05:15	13	ZW 2	1/8	
08-07-2022**	22:00	0:00	16	NW 1	2/8	

*Onderzochte functies: Vliegroute, foerageergebied, paarverblijfplaats

**Onderzochte functies: Vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats

2.2. Huismus *Passer domesticus*

Huismussen zijn onderzocht op basis van de voorschriften uit het Kennisdocument Huismus van BIJ12. Daarnaast zijn alle waarnemingen van huismussen die tijdens de overige onderzoeken werden vergaard ook meegenomen in het totaalbeeld. Op basis de vergaarde gegevens en waarnemingen is een goed beeld ontstaan van of er ter plaatse huismussen voorkomen en/of ze in de bebouwing nestelen.

Tabel 1: Onderzoeksmomenten huismus

Datum	Starttijd	Eindtijd	Temp	Wind	Bewolking	Opmerking
14-04-2022	06:45	08:45	9	ZW 1	1/8	
07-05-2022	06:00	08:00	4	NW 3	7/8	vochtig

2.3. Overige vogelsoorten

Tijdens de uitvoer van dit aanvullend onderzoek werd ook gelet op de aanwezigheid van andere vogelsoorten die in de bebouwing broeden. Deze soorten en hun broedplaatsen zijn ook vastgelegd.

Zie voorts 4.5

2.4. Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is uitgevoerd volgens vleermuisprotocol 2021 en Kennisdocument Huismus van BIJ12. De bij dit onderzoek betrokken ecologen zijn zeer ervaren op dit vakgebied en hebben bij de uitvoer van het veldwerk niets over het hoofd gezien of verzuimd te onderzoeken. Hiermee is dit aanvullende onderzoek de volledigheid van deze inventarisatie gegarandeerd.

2.5. Verantwoording

Uitvoer onderzoek: Henk Mellema en Richard Gerritsen

Rapportage: Evert Ruiter³

www.alcedo-natuurprojecten.nl

info@alcedo-natuurprojecten.nl

2.6. Onvoorziene omstandigheden

Er was tijdens geen enkel onderzoeksmoment sprake van onvoorziene omstandigheden zoals plotseling veranderende weersomstandigheden, tussentijdse verandering aan gebouwen, voortijdige afbraak van gebouwen enzovoorts. Kortom, het onderzoek kon gedurende de gehele onderzoeksperiode goed worden uitgevoerd.

³ Henk Mellema en Evert Ruiter maken deel uit van het Ecologen Collectief (Stichting ECO)

3. Omschrijving plangebied

3.1. Beschrijving locatie

De onderzochte locatie is gelegen aan de Baambrugse Zuwe 167, 3645 AG te Vinkeveen (gemeente de Ronde Venen) in de provincie Utrecht. Het betreft een voormalige horecagelegenheid annex hotel met de naam De Plashoeve. Het bouwjaar is 1950 (bron: BagViewer). Het pand is overwegend deels opgetrokken uit baksteen en deels uit hout en heeft een mondaine allure. Het geheel heeft een oud pannendak. Er zijn hier en daar duidelijk spleten zichtbaar achter het loodslab. Ook de houten overstekken van het dak bevatten veel spleten en kieren. Naast het gebouw is een grote loods aanwezig. De omgeving bestaat voornamelijk uit een grote parkeerplaats en een aantal steigers in het water voor de aanleg van boten.

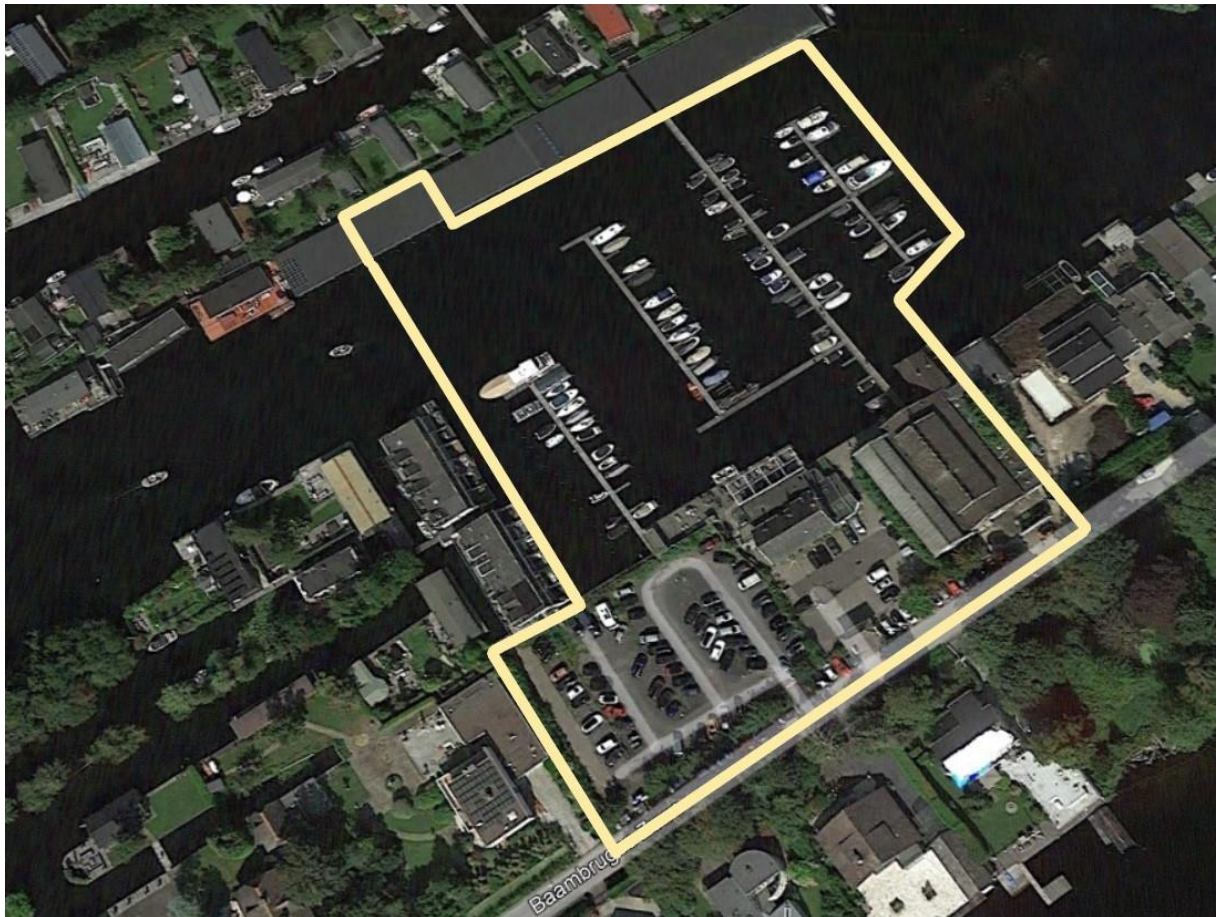

Figuur 1: ligging van de onderzochte locatie t.o.v. Vinkeveen

Voor een foto-impressie van de onderzochte locatie: zie bijlage op pagina 20

3.2. Beschrijving ingreep

De voorgenomen ingreep bestaat uit de sloop van het gehele complex binnen het gele kader in figuur 4. Bij deze ingreep worden alleen panden afgebroken. Voor zover bekend is er geen sprake van het kappen van bomen of het verwijderen van groen of bosschages.

Figuur 2: Close up van de onderzochte locatie. In geel kader.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden per soortgroep of soort de resultaten van het aanvullend onderzoek besproken en toegelicht.

4.1. Vleermuizen

Van de onder 2.1 genoemde soorten zijn daadwerkelijk aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Rosse vleermuis *Nycatalus noctua*

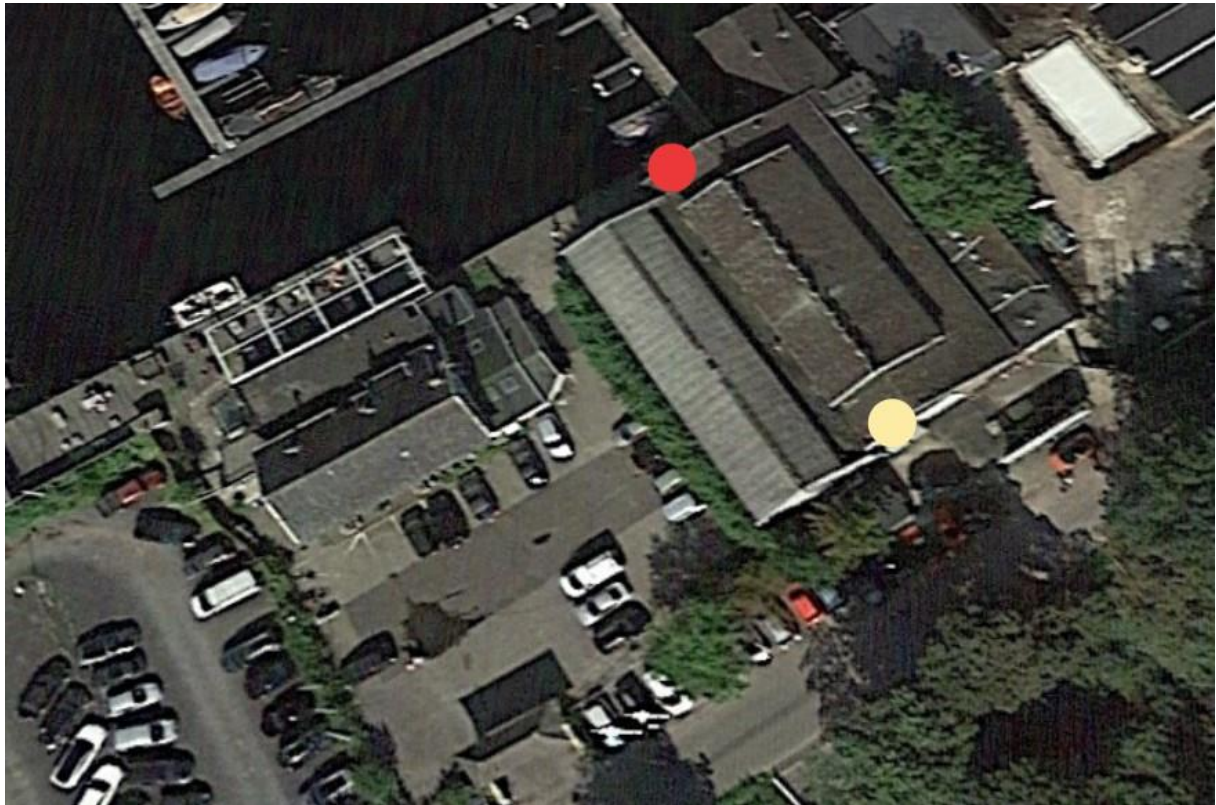
Alleen de gewone dwergvleermuis is verbonden aan de bebouwing. De overige soorten werd in de omgeving waargenomen, maar vertonen geen binding met de bebouwing.

Deze gewone dwergvleermuis gebruikt de bebouwing als paar- en zomerverblijf en als kraamverblijf.

Het paar- en zomerverblijf wordt benut door circa 4 mannetjes en het kraamverblijf bestaat uit minimaal 20 vrouwtjes.

De locaties van deze verblijven worden aangegeven in figuur 3.

De directe omgeving van de bebouwing wordt na uitvliegen intensief benut als foerageerplaats. De lijnstructuur van de Baambrugse Zuwe wordt intensief benut als vliegroute door vleermuizen. Door de voorgenomen plannen zullen deze functies echter niet in gevaar komen, omdat er aan die bestaande situatie niets zal wijzigen.

Figuur 3: locaties verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis. Rood = kraamverblijfplaats. Geel = Paar- en zomerverblijfplaats.

Overige vleermuissoorten die tijdens dit aanvullend onderzoek zijn waargenomen:

- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*

Deze soort is enkele malen overtrekkend waargenomen en benut de omgeving ook als foerageergebied.

- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*

Deze soort is enkele malen overtrekkend waargenomen en benut de omgeving ook als foerageergebied.

- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Deze soort is enkele malen waargenomen. Het betreft overtrekkende dieren die uit nabijgelegen bosgebied of boomholtes richting foerageergebieden trokken.

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep zullen een kraamverblijfplaats (grootte circa 20 vrouwtjes) en paar- en zomerverblijfplaats (grootte 4 mannetjes) van gewone dwergvleermuizen worden vernietigd. Essentieel foerageergebied en belangrijke vliegroutes en migratiecorridors zullen door de voorgenomen ingreep niet in gevaar komen.

4.2. Huismus *Passer domesticus*

Tijdens dit aanvullend onderzoek zijn er gedurende alle onderzoeksmomenten huismussen en/of nestelende huismussen waargenomen. Er is sprake van de aanwezigheid van **8 broedparen met een jaarrond beschermde nestplaats**. Daarvan zitten er 6 in De Plashoeve en 2 in de toegangspoort naar het terrein. Zie figuur 4.

Figuur 4 Locaties van bewoonde nesten van huismus. Blauwe stippen.

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep zullen 8 nestplaatsen van huismussen worden vernietigd.

4.3. Overige vogelsoorten

Tijdens de onderzoeksmomenten is de ook de aanwezigheid van andere broedende vogelsoorten vastgesteld, het betreft de volgende soorten:

- Spreeuw *Sturnus vulgaris*

Van de spreeuw werden 5 broedgevallen vastgesteld. Deze zijn aangegeven in figuur 5.

Figuur 5: Locaties van bewoonde nesten van spreeuw. Roze stippen.

- Kauw *Corvus monedula*

Van de kauw werden 3 broedgevallen vastgesteld. Deze locaties zijn aangegeven in figuur 6

Figuur 6: Locaties van bewoonde nesten van kauw. Groene stippen.

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep zullen 5 nestplaatsen van spreeuw en 3 nestplaatsen van kauw worden vernietigd. Dit betreft echter geen jaarrond beschermde nestplaatsen.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1. Conclusies

Op de onderzochte locatie is tijdens dit aanvullend onderzoek de aanwezigheid vastgesteld van de volgende via de Wnb beschermde diersoorten die de bebouwing benutten als vaste verblijfplaats of jaarrond beschermde nestplaats:

Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*

Deze soort benut de locatie als:

Kraamverblijfplaats. Minimaal 20 vrouwtjes aanwezig.

Paar- en zomerverblijfplaats. Minimaal 4 mannetjes aanwezig.

Huismus *Passer domesticus*

Van deze soort werden 8 bewoonde en jaarrond beschermde nestplaatsen vastgesteld.

Spreeuw *Sturnus vulgaris*

Van deze soort werden 6 bewoonde nesten vastgesteld

Kauw *Corvus monedula*

Van deze soort werden 3 bewoonde nesten vastgesteld

5.2. Aanbevelingen

Op basis van deze conclusies zal er een ontheffingsaanvraag inzake de Wnb moeten worden ingediend bij de provincie Utrecht voor de hierboven genoemde soorten. Naast deze ontheffingsaanvraag zal een activiteitenplan moeten worden geschreven waarin wordt uiteengezet hoe de aangetroffen verblijfplaatsen en nestplaatsen zullen worden tijdelijk en permanent worden gemitigeerd.

Ontheffing moet worden aangevraagd voor:

Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*

1 kraamverblijfplaats

1 paar- en zomerverblijfplaats

Huismus *Passer domesticus*

8 jaarrond beschermde nestplaatsen

Meer informatie over het aanvragen van een ontheffing inzake Wnb vindt u op <https://www.provincie-utrecht.nl/loket/vergunningen-ontheffingen/ontheffing-wet-natuurbescherming-dieren-en-planten>

6. Bronvermeldingen

Bronvermeldingen staan in dit document doorgaans vermeld als verwijzing in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, en ook relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlassen van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlassen Nederlandse Fauna;
- Ecologische atlassen. Alle beschikbare soortgroepen;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlassen van vogels, paddenstoelen, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Topografische atlassen;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit vakbladen van SOVON, RAVON, FLORON en overige PGO's;

Websites en online tools:

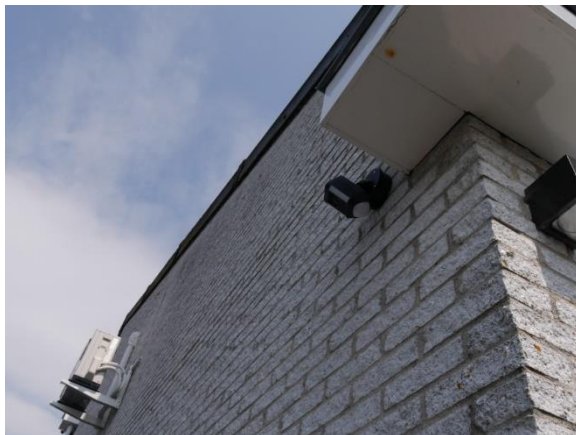
- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Synbiosys.alterra
- Waarneming.nl
- Verspreidingsatlas.nl
- Natuurtoetshulp.nl
- Provinciale geoportalen
- Google Maps
- Google Earth

7. Bijlage 1 | foto-overzicht

8. Bijlage 3 | Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
Artikel 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Artikel 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Artikel 3.5 lid 2 Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.	Artikel 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Artikel 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Artikel 3.10 lid 1c Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Artikel 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	
	Artikel 3.5 lid 5 Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.